

Sek.173.1.2021.KK

Notatka służbowa dot. samokontroli systemu kontroli zarządczej w Gminie Santok.

1. Podstawy prawne systemu kontroli zarządczej w Gminie Santok.

Zarządzeniem Nr 52.2019 Wójta Gminy Santok z dnia 27 grudnia 2019 roku w sprawie powołania Zespołu ds. opracowania, wdrożenia i utrzymania systemu kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy Santok powołany został Zespół do spraw opracowania systemu kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy Santok w następującym składzie:

- 1) Krzysztof Karwatowicz – Przewodniczący Zespołu;
- 2) Alicja Cierach – Zastępca Przewodniczącego Zespołu;
- 3) Damian Kochmański – Członek Zespołu;
- 4) Andrzej Szymczak – Członek Zespołu;
- 5) Halina Garczyńska – Członek Zespołu;
- 6) Bogumiła Popkowska – Członek Zespołu;
- 7) Marzanna Kuziak – Członek Zespołu;
- 8) Krzysztofa Sikorska – Członek Zespołu;
- 9) Daniel Drożdżewski – Członek Zespołu.

W chwili obecnej Zespół liczy siedem osób, w związku z wygaśnięciem stosunku pracy Haliny Garczyńskiej oraz Daniela Drożdżewskiego na przestrzeni 2020r.

Zarządzeniem Nr 53.2019 Wójta Gminy Santok z dnia 30 grudnia 2019 roku w sprawie wprowadzenia systemu Kontroli Zarządczej w Urzędzie Gminy Santok wprowadzono jednolite zasady organizacji i funkcjonowania kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy Santok z wykorzystaniem wzorów formularzy i zasad dokumentowania wg poniższych załączników:

- 1) Załącznik Nr 1 – Zasady funkcjonowania systemu Kontroli Zarządczej w Urzędzie Gminy Santok;
- 2) Załącznik Nr 2 – Kodeks etyczny pracowników Urzędu Gminy Santok;
- 3) Załącznik Nr 3 – Karta celów;
- 4) Załącznik Nr 4 – Plan kontroli wewnętrznej i zewnętrznej;
- 5) Załącznik Nr 5 – Upoważnienie do przeprowadzania kontroli;
- 6) Załącznik Nr 6 – Notatka służbowa z przeprowadzonej kontroli,
- 7) Załącznik Nr 7 – Procedura zarządzania ryzykiem w Urzędzie Gminy Santok;
- 8) Załącznik nr 8 – Ankieta do samooceny kontroli zarządczej – kierownicy komórek organizacyjnych Urzędu Gminy Santok;
- 9) Załącznik Nr 9 – Ankieta do samooceny kontroli zarządczej - pracownicy Urzędu Gminy Santok;
- 10) Załącznik Nr 10 – Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej.

2. Podstawa prawna notatki Sekretarza Gminy.

Zasady funkcjonowania systemu Kontroli Zarządczej w Urzędzie Gminy Santok (Załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 53.2019 Wójta Gminy Santok z dnia 30 grudnia 2019 roku) w § 30 opisują zasady samokontroli kontroli zarządczej. Za realizację ww. działań odpowiedzialny jest Sekretarz Gminy.

W Urzędzie Gminy Santok wprowadzono ankietę jako metodę przeprowadzenia samooceny kontroli zarządczej (załączniki do Zarządzenia Wójta w sprawie wprowadzenia systemu Kontroli Zarządczej w Urzędzie Gminy Santok):

- 1) ankieta dla samooceny kontroli zarządczej – kierownicy komórek organizacyjnych (załącznik Nr 8);
- 2) ankieta do samooceny kontroli zarządczej – pracownicy jednostki (załącznik Nr 9).

W ramach samooceny kontroli zarządczej corocznie w odstępach nie większych niż 12 miesięcy zbiera się pisemne oświadczenia o stanie kontroli zarządczej w jednostce od wszystkich kierowników jednostek organizacyjnych podległych Urzędowi lub przez Urząd nadzorowanych. Wzór oświadczenia o stanie kontroli zarządczej stanowi załącznik nr 10.

Wyniki z anonimowych ankiet samooceny kontroli zarządczej i oświadczeń o stanie kontroli zarządczej wraz z wnioskami doskonalącymi w formie osobnego protokołu lub notatki służbowej przygotowuje Sekretarz Gminy lub wskazany w ramach osobnej umowy przez Wójta zewnętrzny koordynator kontroli zarządczej.

3. Samoocena systemu kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy Santok.

3.1 Wyniki ankiet dla samooceny kontroli zarządczej – kierownicy komórek organizacyjnych.

Ankieta zawiera 13 pytań, z możliwością odpowiedzi TAK lub NIE:

- 1) Czy pracownicy zostali poinformowani w udokumentowany sposób o zasadach etycznego postępowania?
- 2) Czy wiesz jak należy się zachować, w przypadku gdy będziesz świadkiem poważnych naruszeń zasad etycznych obowiązujących w urzędzie?
- 3) Czy bierzesz udział w szkoleniach w wystarczającym stopniu, aby skutecznie realizować powierzone zadania?
- 4) Czy pracownicy w Twojej komórce organizacyjnej posiadają wiedzę i umiejętności konieczne do skutecznego realizowania przez nich zadań?
- 5) Czy Twoim zdaniem istniejące w urzędzie procedury zatrudniania prowadzą do zatrudniania osób, które posiadają pożądane na danym stanowisku pracy wiedzę i umiejętności?
- 6) Czy struktura organizacyjna Twojej komórki organizacyjnej jest dostosowana do aktualnych jej celów i zadań?
- 7) Czy przekazanie pracownikom w Twojej komórce organizacyjnej zadań i obowiązków, z których wynika odpowiedzialność majątkowa lub karna następuje zawsze w drodze pisemnej?
- 8) Czy znasz zasady zarządzania ryzykiem w Twojej komórce organizacyjnej?

- 9) Czy w urzędzie zostały zapewnione mechanizmy (procedury) służące utrzymaniu ciągłości działalności na wypadek awarii (np. pożaru, powodzi, poważnej awarii)?
- 10) Czy w Twojej komórce organizacyjnej są ustalone zasady zastępstw zapewniających sprawną pracę komórki w przypadku nieobecności poszczególnych pracowników?
- 11) Czy Twoim zdaniem istnieje sprawny przepływ informacji wewnątrz Twojej komórki organizacyjnej?
- 12) Czy Twoim zdaniem istnieje sprawny przepływ informacji pomiędzy poszczególnymi komórkami organizacyjnymi w urzędzie?
- 13) Czy zachęcasz pracowników do sygnalizowania problemów i zagrożeń w realizacji powierzonych im zadań?

Ankiety wypełniły 4 osoby pełniące funkcje kierowników komórek organizacyjnych, co stanowi 100%. Na wszystkie pytania, z wyjątkiem pytania nr 12, podano odpowiedzi twierdzące. W przypadku pytania nr 12, wskazano dwukrotnie odpowiedź NIE (50% odpowiedzi).

3.2 Wyniki ankiet do samooceny kontroli zarządczej – pracownicy jednostki.

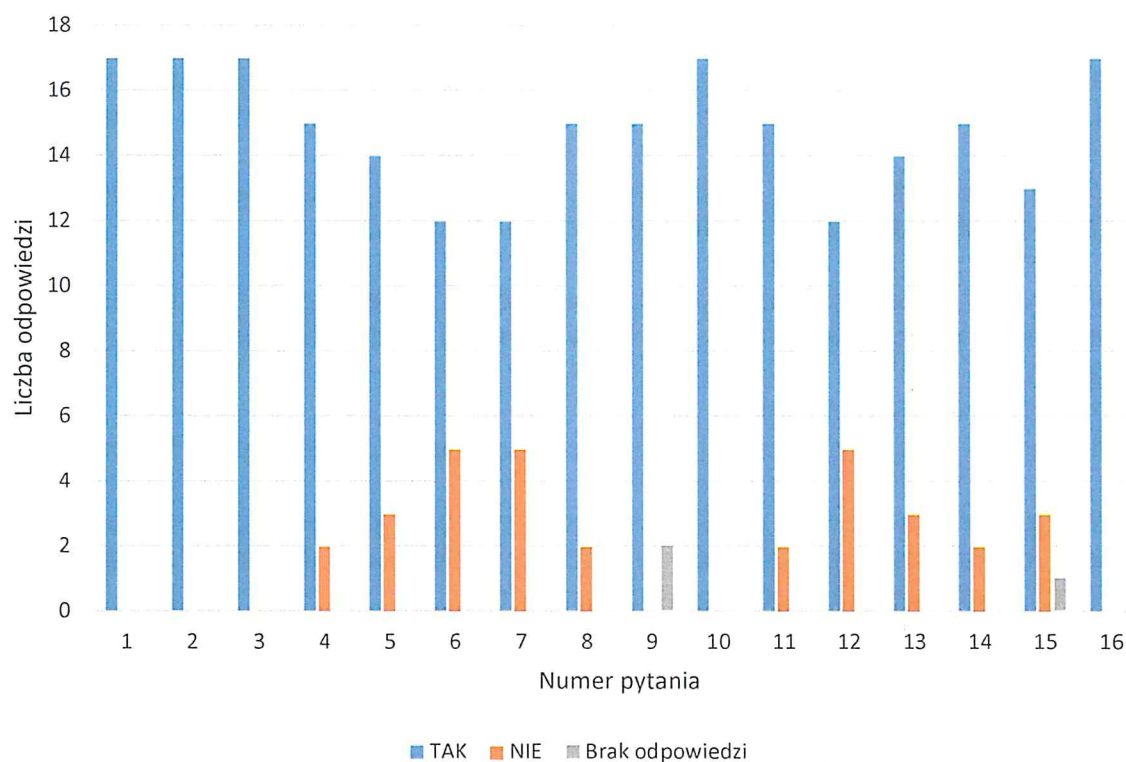
Wypełnione ankiety zwróciło 17 pracowników, co stanowi ponad 60% osób zatrudnionych w Urzędzie Gminy Santok na stanowiskach urzędniczych (innych, niż kierownicy jednostek organizacyjnych i kierownictwo Urzędu) oraz pomocniczych.

Poniżej zamieszczono listę pytań wraz ze wskazaniem udzielanych odpowiedzi (dopuszczono w ankiecie możliwość zaznaczenia odpowiedzi TAK lub NIE):

- 1) Czy wiesz jakie zachowania pracowników uznawane są w urzędzie za nieetyczne?
17 odpowiedzi TAK
- 2) Czy wiesz jak należy się zachować w przypadku, gdy będziesz świadkiem poważnych naruszeń zasad etycznych obowiązujących w urzędzie?
17 odpowiedzi TAK
- 3) Czy Twoim zdaniem osoby na stanowiskach kierowniczych przestrzegają i promują własną postawą i decyzjami etyczne postępowanie?
17 odpowiedzi TAK
- 4) Czy bierzesz udział w szkoleniach w wystarczającym stopniu, aby skutecznie realizować powierzone zadania?
15 odpowiedzi TAK, 2 odpowiedzi NIE
- 5) Czy zostałeś poinformowany przez bezpośredniego przełożonego o kryteriach okresowej oceny Twojej pracy?
14 odpowiedzi TAK, 3 odpowiedzi NIE
- 6) Czy w Twojej komórce organizacyjnej zostały określone cele do osiągnięcia lub zadania do realizacji w bieżącym roku w innej formie niż regulamin organizacyjny (np. jako plan pracy, plan działalności itp.)?

12 odpowiedzi TAK, 5 odpowiedzi NIE

- 7) Czy w Twojej komórce organizacyjnej w udokumentowany sposób identyfikuje się zagrożenia/ryzyka, które mogą przeszkodzić w realizacji celów i zadań komórki organizacyjnej (np. poprzez sporządzanie rejestru ryzyka lub innego dokumentu zawierającego zidentyfikowane zagrożenia/ryzyka)?
12 odpowiedzi TAK, 5 odpowiedzi NIE
- 8) Czy posiadasz bieżący dostęp do procedur/instrukcji obowiązujących w urzędzie (np. poprzez intranet)?
15 odpowiedzi TAK, 2 odpowiedzi NIE
- 9) Czy obowiązujące w Twojej pracy procedury/instrukcje są aktualne, tzn. zgodne z obowiązującymi przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi (np. regulaminem organizacyjnym, innymi procedurami)?
15 odpowiedzi TAK, 0 odpowiedzi NIE, brak 2 odpowiedzi.
- 10) Czy wiesz jak postępować w przypadku wystąpienia sytuacji nadzwyczajnej np. pożaru, powodzi, poważnej awarii?
17 odpowiedzi TAK
- 11) Czy w Twojej komórce organizacyjnej są ustalone zasady zastępstw na Twoim stanowisku pracy?
15 odpowiedzi TAK, 2 odpowiedzi NIE
- 12) Czy dokumenty/materiały/zasoby informatyczne, z których korzystasz w swojej pracy są Twoim zdaniem odpowiednio chronione przed utratą lub zniszczeniem?
12 odpowiedzi TAK, 5 odpowiedzi NIE
- 13) Czy postawa osób na stanowiskach kierowniczych w Twojej komórce organizacyjnej zachęca pracowników do sygnalizowania problemów i zagrożeń w realizacji zadań komórki organizacyjnej?
14 odpowiedzi TAK, 3 odpowiedzi NIE
- 14) Czy Twoim zdaniem istnieje sprawny przepływ informacji wewnątrz Twojej komórki organizacyjnej?
15 odpowiedzi TAK, 2 odpowiedzi NIE
- 15) Czy Twoim zdaniem istnieje sprawny przepływ informacji pomiędzy poszczególnymi komórkami organizacyjnymi w urzędzie?
13 odpowiedzi TAK, 3 odpowiedzi NIE, 1 brak odpowiedzi.
- 16) Czy przełożeni na co dzień zwracają wystarczającą uwagę na przestrzeganie przez pracowników obowiązujących w urzędzie zasad, procedur, instrukcji itp.?
17 odpowiedzi TAK

4. Kontrola zarządcza w jednostkach Gminy Santok.

Zgodnie z zarządzeniem Nr 53.2019 Wójta Gminy Santok z dnia 30 grudnia 2019 roku w sprawie wprowadzenia systemu Kontroli Zarządczej w Urzędzie Gminy Santok notatka służbowa przygotowywana przez Sekretarza Gminy sporządzona jest nie tylko w oparciu o wyniki z anonimowych ankiet samooceny kontroli zarządczej przeprowadzanych wśród pracowników Urzędu Gminy Santok, ale także na podstawie oświadczeń o stanie kontroli zarządczej, stanowiąc tym samym dokumentację kontroli zarządczej drugiego stopnia.

Ankiety zgodnie z wzorem zawartym w załączniku nr 10 do zarządzenia nr 53.2019 złożyły wszystkie jednostki (12 jednostek).

4.1 Wszystkie szkoły podstawowe (4 jednostki), przedszkola gminne (3 jednostki), Centrum Usług Wspólnych oraz Gminny Ośrodek Kultury (ob. Centrum Kultury i Rekreacji) wskazały, że w ww. jednostkach w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza we wszystkich elementach systemu kontroli zarządczej, którymi są:

- środowisko wewnętrzne,
- cele działalności,
- zarządzanie ryzykiem,
- mechanizmy kontroli,
- informacja i komunikacja,
- monitorowanie i ocena.

Żadna z ww. jednostek nie stwierdziła u siebie jakichkolwiek zastrzeżeń i braków oraz nie wskazała działań w celu wdrożenia kontroli zarządczej.

Oświadczenie zawierające powyższe dane zostały oparte, jak wskazują autorzy, na monitoringu realizacji celów i zadań oraz wynikach samooceny kontroli zarządczej.

Ponadto w przypadku Szkoły Podstawowej w Janczewie oraz Szkoły Podstawowej w Wawrowie podano dodatkowo opinie kontroli zewnętrznych.

Wśród innych źródeł informacji (niesugerowanych w formularzu) 3 jednostki podały:

- samoocenę nauczycieli prowadzoną w ramach nadzoru pedagogicznego (SP Janczewo),
- obserwację zajęć (SP Wawrów),
- wyniki kontroli prowadzonych w ramach nadzoru pedagogicznego (SP Santok).

4.2 Dwie jednostki (tj. OPS i ŚDS) wskazały, że w ww. jednostkach w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza we wszystkich elementach systemu kontroli zarządczej.

W zastrzeżeniach i brakach wskazano:

- OPS: przed Zarządzeniem nr 8/2020 z dn. 02.06.2020 w OPS w Santoku brakowało spójnego systemu kontroli zarządczej w jednostce,
- ŚDS: wprowadzono zarządzenie o KZ i wskazano, że wyodrębnienie jednostki nastąpiło z dniem 01.01.2020r.

W deklaracjach dotyczących podjęcia działań w celu wdrożenia kontroli zarządczej obie ww. jednostki wskazały przyjęte zarządzenia wewnętrzne, zgodnie z którymi będzie realizowana kontrola zarządcza w 2021r.

4.3 Kierownik GZUK wskazał, że ww. jednostka nie prowadziła działalności w 2020r. i tym samym brak jest danych dla oceny stanu KZ.

5. Wnioski z przeprowadzonej samooceny.

1. Należy w kolejnym planie kontroli przewidzieć weryfikację obowiązujących w jednostkach zarządzeń dot. wdrażania systemów kontroli zarządczej oraz jakości ich wdrażania, celem oceny, czy deklarowana w niektórych jednostkach ocena wskazująca brak jakichkolwiek zastrzeżeń i braków we wszystkich elementach systemu kontroli zarządczej jest adekwatna.
2. Zasadne jest dokonanie analizy porównawczej systemów kontroli zarządczej w UG i jednostkach celem oceny, czy jest ona prowadzona wg spójnych standardów.
3. Należy ocenić system kontroli zarządczej w nowopowołanych jednostkach.
4. Na pytanie: „Czy Twoim zdaniem istnieje sprawny przepływ informacji pomiędzy poszczególnymi komórkami organizacyjnymi w urzędzie?” 50% kierowników odpowiedziało przecząco, co zaskakuje wzięwszy pod uwagę cotygodniowe, regularnie organizowane spotkania Kierownictwa gminy, które są protokołowane, a protokół jest każdorazowo przesyłany do wszystkich

kierowników referatów i jednostek. Proponowane jest omówienie problemu na posiedzeniu Kierownictwa.

5. Wśród ankietowanych pracowników urzędu ponad 29% odpowiedzi na pytanie: „Czy w Twojej komórce organizacyjnej zostały określone cele do osiągnięcia lub zadania do realizacji w bieżącym roku w innej formie niż regulamin organizacyjny (np. jako plan pracy, plan działalności itp.)?” była negatywna.
W związku z tym, że elementem kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy jest sporządzanie i przekazywanie następnie Kart celów pracownikom referatów, zasadne jest, aby kierownicy referatów czytelnie przekazali pracownikom, że ww. karty spełniają zadanie, którego dotyczyło niniejsze pytanie.
6. Wśród ankietowanych pracowników urzędu ponad 29% odpowiedzi na pytanie: „Czy w Twojej komórce organizacyjnej w udokumentowany sposób identyfikuje się zagrożenia/ryzyka, które mogą przeszkodzić w realizacji celów i zadań komórki organizacyjnej (np. poprzez sporządzanie rejestru ryzyka lub innego dokumentu zawierającego zidentyfikowane zagrożenia/ryzyka)?” była negatywna.
W związku z tym, że elementem kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy jest szacowanie ryzyka dla poszczególnych celów, zasadne jest, aby kierownicy referatów czytelnie przekazali pracownikom, że ww. karty spełniają zadanie, którego dotyczyło niniejsze pytanie.
7. Wśród ankietowanych pracowników urzędu ponad 29% odpowiedzi na pytanie: „Czy dokumenty/materiały/zasoby informatyczne, z których korzystasz w swojej pracy są Twoim zdaniem odpowiednio chronione przed utratą lub zniszczeniem?” była negatywna.
Niniejsza kwestia powinna zostać poddana kontroli. Możliwe jest, że są to tylko subiektywne odczucia wyrażone w anonimowej ankiecie. W 2020r. kontrolowane było stanowisko Informatyka. Przeprowadzona została kontrola stanu zapobiegania sytuacjom awaryjnym (systemy informatyczne i energetyczne). Przeprowadzono kontrolowane wyłączenie zasilania. Po wyłączeniu zasilania głównego, sprzęt informatyczny działał.
8. Wśród ankietowanych pracowników urzędu ponad 17% odpowiedzi na pytanie: „Czy zostałeś poinformowany przez bezpośredniego przełożonego o kryteriach okresowej oceny Twojej pracy?” była negatywna.
Należy zobowiązać kierowników referatów do organizacji spotkań referatów, na których zostaną przekazane ww. informacje.
9. Wśród ankietowanych pracowników urzędu ponad 17% odpowiedzi na pytanie: „Czy postawa osób na stanowiskach kierowniczych w Twojej komórce organizacyjnej zachęca pracowników do sygnalizowania problemów i zagrożeń w realizacji zadań komórki organizacyjnej?” była negatywna.
Należy zobowiązać kierowników referatów do organizacji spotkań referatów, na których, przy okazji przekazywania informacji o kartach celów, wskazane zostanie oczekiwanie zgłaszania ewentualnych zagrożeń i problemów.
10. Wśród ankietowanych pracowników na pytanie: „Czy Twoim zdaniem istnieje sprawny przepływ informacji pomiędzy poszczególnymi komórkami organizacyjnymi w urzędzie?” udzielono 17% negatywnych odpowiedzi i 1 osoba (5%) nie udzieliła odpowiedzi.
Proponowanym rozwiązaniem jest przesyłanie sprawozdania z cotygodniowego Kierownictwa do wszystkich pracowników Urzędu Gminy za pośrednictwem służbowej poczty e-mail.

Sekretarz Gminy Santok

Krzysztof Karwatowicz

